

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ - ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ & ΥΠΟΔΟΜΩΝ
Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος "Αγροτική Ανάπτυξη της Ελλάδας 2007 - 2013"

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ 2007 - 2013

"ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΜΠΑΛΤΑΤΖΗΣ"

Ποιότητα - Ανταγωνιστικότητα - Αειφορία

ΜΕΛΕΤΗ

ΓΙΑ ΤΟΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟ ΥΨΟΥΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 28
ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΕ) αριθ. 1305/2013

για την προετοιμασία του Προγράμματος
«Αγροτική Ανάπτυξη της Ελλάδας 2014 – 2020»

Σεπτέμβριος 2014

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1.0 ΣΚΟΠΟΣ, ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ	3
1.1 ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ	3
1.2 ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ	3
2.0 ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ	7
3.0 ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΥΨΟΥΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	10

1.0 Σκοπός, Αντικείμενο και μεθοδολογία εκπόνησης της μελέτης

1.1 Σκοπός της μελέτης

Σκοπός της μελέτης είναι η εφαρμογή του άρθρου 28 του κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 1305/2013 για την προετοιμασία του Προγράμματος «Αγροτική Ανάπτυξη της Ελλάδας 2014 – 2020».

1.2 Αντικείμενο της μελέτης

Σύμφωνα με τον Καν. 1305/2013 χορηγούνται Γεωργοπεριβαλλοντικο-κλιματικές ενισχύσεις σε γεωργούς, ομάδες γεωργών ή ομάδες γεωργών με άλλους διαχειριστές γης, ή άλλους διαχειριστές γης που αναλαμβάνουν μία ή περισσότερες δεσμεύσεις σε γεωργική γη. Οι ενισχύσεις καλύπτουν μόνο τις δεσμεύσεις εκείνες που υπερβαίνουν τα σχετικά υποχρεωτικά πρότυπα που καθορίζονται σύμφωνα με το κεφάλαιο Ι του τίτλου VI του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 τα σχετικά κριτήρια, τις ελάχιστες δραστηριότητες και τις πρακτικές που καθορίζονται στα σημεία (γ) (ii), (γ) (lii) του άρθρου 4 παρ. 1 και του άρθρου 43, του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013, τις σχετικές ελάχιστες απαιτήσεις για χρήση λιπασμάτων και φυτοπροστατευτικών προϊόντων, καθώς και άλλες σχετικές υποχρεωτικές απαιτήσεις που επιβάλλονται από την εθνική νομοθεσία. Όλες αυτές οι υποχρεωτικές απαιτήσεις προσδιορίζονται στο πρόγραμμα.

Αντικείμενο της προς ανάθεση μελέτης είναι ο εκ των προτέρων, βάσει αιτιολογημένης και επαληθεύσιμης μεθοδολογίας επαρκής και ακριβής υπολογισμός και η τεκμηρίωση των πρόσθετων δαπανών, της απώλειας εισοδήματος και του κόστους συναλλαγής που συνεπάγεται για τους γεωργούς η εφαρμογή των δεσμεύσεων που θα καθοριστούν στο πλαίσιο του άρθρου 28 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης, κατά την πρώτη υποβολή του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014 - 2020 (ΠΑΑ 2014 - 2020). Ενδεικτικά αναφέρονται οι παρακάτω δράσεις που έχουν προταθεί για ένταξη στο ΠΑΑ 2014 - 2020 την παρούσα χρονική στιγμή:

- Διατήρηση απειλούμενων αυτόχθονων φυλών αγροτικών ζώων.
- Προώθηση γεωργικών πρακτικών για την προστασία της άγριας ζωής
- Μείωση της ρύπανσης του νερού από τη γεωργική δραστηριότητα

- Βελτίωση βοσκοτόπων
- Διατήρηση τοπικών - παραδοσιακών ποικιλιών.

Το άρθρο 28 του κανονισμού 1305/2013.

Ενισχύσεις για τη γεωργία, το περιβάλλον και το κλίμα

1. Στο πλαίσιο αυτού του μέτρου, τα κράτη μέλη διαθέτουν στήριξη σε όλη την επικράτειά τους, σύμφωνα με τις εθνικές, περιφερειακές ή τοπικές ιδιαίτερες ανάγκες και προτεραιότητες. Το εν λόγω μέτρο έχει ως στόχο τη διατήρηση καθώς και την προώθηση των αναγκαίων αλλαγών στις γεωργικές πρακτικές που έχουν ευνοϊκές συνέπειες για το περιβάλλον και το κλίμα. Η ένταξή του στα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης είναι υποχρεωτική σε εθνικό και/ή περιφερειακό επίπεδο.
2. Οι γεωργο-περιβαλλοντικο-κλιματικές ενισχύσεις χορηγούνται σε γεωργούς, ομάδες γεωργών ή ομάδες γεωργών με άλλους διαχειριστές γης που αναλαμβάνουν, σε εθελοντική βάση, να εκτελούν πράξεις που συνίστανται σε μία ή περισσότερες γεωργο-περιβαλλοντικο-κλιματικές δεσμεύσεις σε γεωργική γη όπως θα οριστεί από τα κράτη μέλη, η οποία περιλαμβάνει αλλά δεν περιορίζεται στη γεωργική έκταση όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 2 του παρόντος κανονισμού. Εφόσον αυτό δικαιολογείται δεόντως για την επίτευξη περιβαλλοντικών στόχων, οι γεωργο-περιβαλλοντικο-κλιματικές ενισχύσεις μπορούν να χορηγούνται και σε άλλους διαχειριστές γης ή ομάδες άλλων διαχειριστών γης.
3. Οι ενισχύσεις για τη γεωργία, το περιβάλλον και το κλίμα καλύπτουν μόνο τις δεσμεύσεις εκείνες που υπερβαίνουν τα σχετικά υποχρεωτικά πρότυπα που καθορίζονται σύμφωνα με το κεφάλαιο I του τίτλου VI του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 τα σχετικά κριτήρια και τις ελάχιστες δραστηριότητες που καθορίζονται στα σημεία (γ) (ii) και (γ) (iii) του άρθρου 4 παρ. 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013, τις σχετικές ελάχιστες απαιτήσεις για χρήση λιπασμάτων και φυτοπροστατευτικών προϊόντων, καθώς και άλλες σχετικές υποχρεωτικές απαιτήσεις που επιβάλλονται από την εθνική νομοθεσία. Όλες αυτές οι υποχρεωτικές απαιτήσεις προσδιορίζονται στο πρόγραμμα.
4. Τα κράτη μέλη προσπαθούν να εξασφαλίζουν ότι στα άτομα που αναλαμβάνουν να εκτελούν πράξεις στο πλαίσιο του παρόντος μέτρου παρέχονται οι γνώσεις και οι πληροφορίες που απαιτούνται για την υλοποίησή τους. Μπορούν να προβούν στις σχετικές πράξεις, μεταξύ άλλων μέσω εξειδικευμένων συμβουλών που σχετίζονται με τη δέσμευση και/ή μπορούν επίσης να καταστήσουν τη σχετική επιμόρφωση προϋπόθεση για να ληφθεί η σχετική στήριξη.

5. Οι δεσμεύσεις στο πλαίσιο του παρόντος μέτρου αναλαμβάνονται για περίοδο πέντε έως επτά ετών. Ωστόσο, όπου απαιτείται για την επίτευξη ή τη διατήρηση των επιδιωκόμενων περιβαλλοντικών οφελών, τα κράτη μέλη μπορούν να καθορίζουν μεγαλύτερο χρονικό διάστημα στα οικεία προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης για ιδιαίτερους τύπους δεσμεύσεων, μεταξύ άλλων μέσω παροχής ετήσιας παράτασης μετά τη λήξη της αρχικής περιόδου. Για τις νέες δεσμεύσεις που αναλαμβάνονται αμέσως μετά την εκπλήρωση της δέσμευσης κατά την αρχική περίοδο τα κράτη μέλη μπορούν να καθορίζουν μικρότερο χρονικό διάστημα στα οικεία προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης.

6. Οι ενισχύσεις χορηγούνται ετησίως και αποζημιώνουν τους δικαιούχους για το σύνολο ή μέρος των πρόσθετων δαπανών και του διαφυγόντος εισοδήματος ως αποτέλεσμα των δεσμεύσεων που ανελήφθησαν. Εφόσον είναι αναγκαίο μπορούν επίσης να καλύπτουν το κόστος συναλλαγής έως αξίας 20 % της ενίσχυσης που καταβάλλεται για την ανάληψη δεσμεύσεων για τη γεωργία, το περιβάλλον και το κλίμα. Όταν οι δεσμεύσεις αναλαμβάνονται από ομάδες αγροτών ή ομάδες αγροτών και άλλων διαχειριστών γης, το ανώτατο ποσοστό είναι 30 %.

Κατά τον υπολογισμό των ενισχύσεων που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο, τα κράτη μέλη αφαιρούν το ποσό που είναι απαραίτητο για να αποτραπεί η διπλή χρηματοδότηση των πρακτικών που αναφέρονται στο άρθρο 43 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013

Σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, όσον αφορά τις πράξεις που αφορούν την προστασία του περιβάλλοντος, μπορεί να χορηγείται στήριξη ως κατ' αποκοπή ενίσχυση ή εφάπαξ πληρωμή ανά μονάδα, για δεσμεύσεις παραίτησης από την εμπορική χρήση μιας περιοχής, που υπολογίζεται βάσει των πρόσθετων δαπανών που πραγματοποιήθηκαν και της απώλειας εισοδήματος.

7. Όταν απαιτείται για τη διασφάλιση της αποτελεσματικής εφαρμογής του μέτρου, τα κράτη μέλη μπορούν να χρησιμοποιούν τη διαδικασία που αναφέρεται στο άρθρο 49 παράγραφος 3 για την επιλογή δικαιούχων.

8. Η στήριξη περιορίζεται στα ανώτατα ποσά που καθορίζονται στο παράρτημα II.

Δεν μπορεί να παρασχεθεί στήριξη βάσει του παρόντος μέτρου για τις δεσμεύσεις που καλύπτονται από το μέτρο για τη βιολογική γεωργία.

9. Η στήριξη μπορεί να παρέχεται για τη διατήρηση και τη βιώσιμη χρήση και ανάπτυξη των γενετικών πόρων στη γεωργία, για δράσεις που δεν καλύπτονται από τις διατάξεις των παραγράφων 1 έως 8. Οι δεσμεύσεις αυτές μπορούν να εκπληρώνονται από άλλους δικαιούχους από αυτούς που αναφέρονται στην παράγραφο 2.

10. Για να διασφαλιστεί ότι ο καθορισμός των γεωργο-περιβαλλοντικο-κλιματικών δεσμεύσεων είναι ευθυγραμμισμένος με τις προτεραιότητες της Ένωσης για την αγροτική ανάπτυξη, η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 83 όσον αφορά:

α) τους όρους που ισχύουν για τις δεσμεύσεις για την εκτατικοποίηση της κτηνοτροφίας, β) τους όρους που ισχύουν για τις δεσμεύσεις για την εκτροφή τοπικών φυλών ζώων που απειλούνται με εξαφάνιση από την κτηνοτροφία ή για τη διατήρηση των φυτικών γενετικών πόρων που απειλούνται από γενετική διάβρωση, και

γ) τον καθορισμό των επιλέξιμων πράξεων βάσει της παραγράφου 9.

11. Προκειμένου να διασφαλισθεί ότι αποκλείεται η διπλή χρηματοδότηση, όπως ορίζεται στο δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 6, εξουσιοδοτείται η Επιτροπή να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 83, για τον καθορισμό των μεθόδων υπολογισμού που θα χρησιμοποιηθούν, περιλαμβανομένης και της περίπτωσης των ισοδύναμων μέτρων στο πλαίσιο του άρθρου 43 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013.

2.0 Μεθοδολογία εκπόνησης της μελέτης

Οι γεωργο-περιβαλλοντικο-κλιματικές ενισχύσεις χορηγούνται σε γεωργούς, ομάδες γεωργών ή σε άλλους διαχειριστές γης που αναλαμβάνουν, σε εθελοντική βάση, να υλοποιήσουν μία ή περισσότερες γεωργο-περιβαλλοντικο-κλιματικές δεσμεύσεις σε γεωργική γη (υπομέτρο 10.1). Όσον αφορά στη διατήρηση και στη βιώσιμη χρήση και ανάπτυξη των γενετικών πόρων στη γεωργία, οι δεσμεύσεις αυτές μπορούν να εκπληρώνονται και από άλλους δικαιούχους (υπομέτρο 10.2).

Στο πλαίσιο του υπομέτρου 10.1 Ενισχύσεις σε γεωργο-περιβαλλοντικο-κλιματικές δεσμεύσεις εφαρμόζεται ομάδα δράσεων που περιλαμβάνει πενταετείς δεσμεύσεις σχετικές με:

- Προστασία της Άγριας Ζωής
- Προστασία παραδοσιακού Ελαιώνα Άμφισσας
- Διατήρηση αμπελοκομικής πρακτικής στον αμπελώνα Ν. Θήρας
- Μείωση της ρύπανσης νερού από γεωργική δραστηριότητα
- Περιβαλλοντική αποκατάσταση υποβαθμισμένων βοσκοτόπων
- Διαχείριση φυτικών υπολειμμάτων των κλαδεμάτων στην ελαιοκαλλιέργεια
- Εναλλακτική καταπολέμηση ζιζανίων στους ορυζώνες
- Εφαρμογή της μεθόδου σεξουαλικής σύγχυσης των μικρολεπιδόπττερων (ΚΟΜΦΟΥΖΙΟ)
- Διατήρηση απειλούμενων αυτόχθονων φυλών αγροτικών ζώων
- Προστασία τοπικών αβελτίωτων πληθυσμών - ποικιλιών που κινδυνεύουν από γενετική διάβρωση

Οι δικαιούχοι επιλέγουν και αναλαμβάνουν μία ή περισσότερες δεσμεύσεις από μία ή περισσότερες δράσεις του υπομέτρου.

Επίσης, οι δικαιούχοι με συμβατικές υποχρεώσεις από την προηγούμενη προγραμματική εφαρμόζουν δεσμεύσεις των δράσεων του μέτρου 214 του ΠΑΑ 2007 -2014:

- Αμειψισπορά με ξηρικές καλλιέργειες
- Σύστημα Ολοκληρωμένης Διαχείρισης στην παραγωγή καπνού
- Σύστημα Ολοκληρωμένης Διαχείρισης στην παραγωγή σακχαρότευτλων
- Προστασία παραδοσιακού Ελαιώνα Άμφισσας
- Μακροχρόνια παύση της εκμετάλλευσης γεωργικών γαιών

Στα πλαίσια του υπομέτρου 10.2 Διατήρηση και στη βιώσιμη χρήση και ανάπτυξη των γενετικών πόρων στη γεωργία εφαρμόζονται οι εξής δράσεις:

- Γενετικοί πόροι στην κτηνοτροφία
- Διατήρηση τοπικών αβελτίωτων πληθυσμών - ποικιλιών στη γεωργία

Η προσέγγιση μεθοδολογικά του υπολογισμού πρόσθετων δαπανών, της απώλειας εισοδήματος και του κόστους συναλλαγής που συνεπάγεται για τους γεωργούς η εφαρμογή των δεσμεύσεων του άρθρου 28 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 στηρίχθηκε σε υπολογισμούς διαφυγόντος εισοδήματος με βάση το Τυπικό Ακαθάριστο Κέρδος (ΤΑΚ) για όσες δράσεις απαιτείται με βάση δεδομένα της EUROSTAT. Για εκτιμήσεις πρόσθετου κόστους και κόστους συναλλαγής χρησιμοποιήθηκε σχετική βιβλιογραφία και η σχετική μελέτη για την προηγούμενη προγραμματική περίοδο (η τελευταία χρησιμοποιήθηκε για ορισμένες μόνο περιπτώσεις για τις οποίες απαιτείται απλώς Επικαιροποίηση).

Στη βάση δεδομένων της EUROSTAT υπάρχουν:

- Τα δεδομένα τυπικής απόδοσης (Standard output (SO) coefficients used for typology (ef_tso_coef)¹ τα οποία βρίσκονται κάτω από την κεφαλίδα Farm structure 2010 με τιμές τυπικής απόδοσης έτους 2007, στα οποία δεν υπάρχουν τιμές για την Ελλάδα
- Τα δεδομένα τυπικού ακαθάριστου κέρδους Standard gross margin (SGM) coefficients used for typology (ef_tsgm)² τα οποία βρίσκονται κάτω από την κεφαλίδα Farm structure: historical data (1990-2007) με τιμές τυπικού ακαθάριστου κέρδους μέχρι το 2004, στα οποία υπάρχουν τιμές για την Ελλάδα.

Στο ΔΙΓΕΛΠ (RICCA) υπάρχουν δεδομένα επιχορηγήσεων στο πλαίσιο γεωργοπεριβαλλοντικών μέτρων μαζί με πληρωμές για καλή διαβίωση ζώων (όπως αναφέρεται στο RI/CC 1256 rev.6: “Agri-environment and animal welfare payments (Council Regulation (EC) No 1698/2005, Measure Article 36(a)(iv), Article 39 ‘Agri-environnement payments’ and Measure Article 36(a)(v), Article 40 ‘Animal welfare payments’”). Υπάρχουν 134 εκμεταλλεύσεις στο δείγμα του ΔΙΓΕΛΠ 2012 που έχουν λάβει επιχορηγήσεις για τα παραπάνω μέτρα, αλλά δεν υπάρχει διαχωρισμός σε ποια δράση υπάγονται, ώστε να μπορεί να εξαχθεί ένα δείγμα ανά δράση και να υπολογιστούν οι διαφορές με παραγωγούς που δεν συμμετέχουν στις δράσεις αυτές.

¹ http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=ef_tso_coef&lang=en

² http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=ef_tsgm&lang=en

Επιπλέον, για να είναι αξιόπιστη η εκτίμηση, θα πρέπει να εξεταστεί ολόκληρη η περίοδος για την οποία δεσμεύεται ο κάθε δικαιούχος. Για να υλοποιηθεί αυτό θα πρέπει να υπάρχουν δεδομένα για τους ίδιους δικαιούχους σε όλα τα έτη δεσμεύσεων (panel data), πράγμα που δεν μπορεί να εφαρμοστεί καθώς δεν υπάρχουν δεδομένα για όλη την περίοδο δεσμεύσεων (5ετία) αλλά κυρίως γιατί δεν είναι βέβαιο ότι οι ίδιες εκμεταλλεύσεις περιλαμβάνονται στο δείγμα του ΔΙΓΕΛΠ για όλα τα έτη.

Κατόπιν των ανωτέρω εκτιμάται ως βέλτιστη η πρακτική που ακολουθήθηκε χρησιμοποιώντας τα πιο πρόσφατα δεδομένα τυπικού ακαθάριστου κέρδους από τη EUROSTAT και εφαρμόζοντας τη μεθοδολογία αποπληθωρισμού και υπολογισμού των απωλειών εισοδήματος και πρόσθετου κόστους.

3.0 Εκτίμηση ύψους ενίσχυσης

Όπως αναφέρθηκε στο προηγούμενο κεφάλαιο για τον υπολογισμό του ύψους ενίσχυσης χρησιμοποιήθηκαν στοιχεία του Τυπικού Ακαθάριστου Κέρδους (ΤΑΚ) με βάση δεδομένα της EUROSTAT. Η χρησιμοποίησή τους έγινε επειδή εκτιμήθηκε από τους μελετητές ότι, με βάση τις διαθέσιμες πηγές και το είδος των στοιχείων που περιλαμβάνουν και τον περιορισμένο χρόνο εκπόνησης της μελέτης, αποτελούν αξιόπιστα στοιχεία για την προσέγγιση των σχετικών υπολογισμών. Τα πλέον διαθέσιμα στοιχεία αφορούν το έτος 2004. Έγινε αναγωγή των στοιχείων για το έτος 2014 με βάση το δείκτη τιμών καταναλωτή για είδη διατροφής και αλκοολούχων ποτών και στη συνέχεια πραγματοποιήθηκαν οι σχετικές εκτιμήσεις. Σημειώνεται ότι τα στοιχεία για τις δράσεις της προστασίας άγριας ζωής, αγρανάπαυσης και αμειψισποράς δίνονται για 4 γεωγραφικές ενότητες της χώρας (Α. Μακεδονία Θράκη, Β. Θεσσαλία, Γ. Ηπειρος, Ιονίων Νήσων, Πελοπόννησος, Δυτική Ελλάδα & Δ. Στερεά Ελλάδα, Αττική, Νησιά Αιγίου, Κρήτη). Ακολουθεί στη συνέχεια η παρουσίαση σε πινακοποιημένη μορφή των αποτελεσμάτων ενώ στο παράρτημα δίνονται οι πρωτογενείς πίνακες και η αντίστοιχη αναγωγή τους στο έτος 2014 (σημειώνεται ότι στους υπολογισμούς του ΤΑΚ δεν περιλαμβάνονται οι ενισχύσεις).

Ι. Προστασία της Άγριας Ζωής: Ασυγκόμιστη παραγωγή στο 10% της έκτασης

ΕΙΔΟΣ	ΤΑΚ 2014 (ευρώ ανά εκτάριο)			
	Μακεδονία/Θράκη €/ha	Θεσσαλία €/ha	Ήπειρος, Ιόνια Νησιά, Πελοπόννησος, Δ. Ελλάδα	Στερεά Αττική, Νησιά Αιγαίου, Κρήτη €/ha
Χειμερινά σιτηρά	41,768	34,22	34,51	34,60
Αραβόσιτος	145,12	150,47	177,85	167,23
Κτηνοτροφικά φυτά χλόωσης, ψυχανθή	176,14	143,14	143,14	1.,43,14

II. Μείωση της ρύπανσης νερού από γεωργική δραστηριότητα

IIα. Αγρανάπαυση γεωργική έκταση που να αντιστοιχεί τουλάχιστον στο 30% της
αρδευόμενης έκτασης

ΕΙΔΟΣ	ΤΑΚ 2014 (ευρώ ανά εκτάριο)			
	Μακεδονία/Θράκη €/ha	Θεσσαλία €/ha	Ήπειρος, Ιόνια Νησιά, Πελοπόννησος, Δ. Ελλάδα	Στερεα Αττική, Νησιά Αιγαίου, Κρήτη €/ha
Αραβοσιτος	435,35	451,40	533,56	501,68
Πατάτες	1789,40	1531,14	2427,97	2507,23
Ζαχαρότευτλα	608,94	501,84	501,84	501,84
Υπαίθρια Φρέσκα λαχανικά & κηπευτικά	2580,9	2908,3	2602,4	2565,0
Βαμβάκι	753,70	658,25	697,49	824,29

IIβ1. Απώλειες εισοδήματος λόγω Ξηρικής αμειψισποράς τουλάχιστον στο 30% της
αρδευόμενης επιλέξιμης γεωργικής έκτασης (χειμερινά σιτηρά : μ.ο. των σκλ. & μαλ. σιτάρι,
κριθάρι, βρώμη, σίκαλη και χειμερινά ψυχανθή για καρπό : μ.ο. μπιζέλι, φακή, ρεβίθι και
κουκί)

ΕΙΔΟΣ	ΤΑΚ 2014 (ευρώ ανά εκτάριο)			
	Μακεδονία/Θράκη €/ha	Θεσσαλία €/ha	Ήπειρος, Ιόνια Νησιά, Πελοπόννησος, Δ. Ελλάδα	Στερεα Αττική, Νησιά Αιγαίου, Κρήτη €/ha
Αραβόσιτος	435,35	451,40	533,56	501,68
Πατάτες	1789,40	1531,14	2427,97	2507,23
Ζαχαρότευτλα	608,94	501,84	501,84	501,84
Υπαίθρια Φρέσκα λαχανικά & κηπευτικά	2580,9	2908,3	2602,4	2565,0
Βαμβάκι	753,70	658,25	697,49	824,29

IIβ2. Κέρδη λόγω Ξηρικής αμειψισποράς τουλάχιστον στο 30% της αρδευόμενης επιλέξιμης γεωργικής έκτασης (χειμερινά σιτηρά : μ.ο. των σκλ. & μαλ. σιτάρι, κριθάρι, βρώμη, σίκαλη και χειμερινά ψυχανθή για καρπό : μ.ο. μπιζέλι, φακή, ρεβίθι και κουκί)

ΕΙΔΟΣ	ΤΑΚ 2014 (ευρώ ανά εκτάριο)			
	Μακεδονία/Θράκη €/ha	Θεσσαλία €/ha	Ήπειρος, Ιόνια Νησιά, Πελοπόννησος, Δ. Ελλάδα	Στερεα Αττική, Νησιά Αιγαίου, Κρήτη €/ha
Χειμερινά σιτηρά	455,26	465,53	419,78	400,13
Χειμερινά ψυχανθή	455,00	455,00	455,00	455,00

IIβ3 Τελική επιδότηση ανά καλλιέργεια & περιφέρεια όταν η ανοιξιότικη αντικαθίσταται από χειμερινό σιτηρό (όπως προκύπτει από την διαφορά των αντίστοιχων ποσών των πινάκων IIβ1-IIβ2)

ΕΙΔΟΣ	ΤΑΚ 2014 (ευρώ ανά εκτάριο)			
	Μακεδονία/Θράκη €/ha	Θεσσαλία €/ha	Ήπειρος, Ιόνια Νησιά, Πελοπόννησος, Δ. Ελλάδα	Στερεα Αττική, Νησιά Αιγαίου, Κρήτη €/ha
Αραβόσιτος	298,78	314,82	396,98	365,11
Πατάτες	1652,82	1394,56	2291,39	2370,65
Ζαχαρότευτλα	472,36	365,26	365,26	365,26
Υπαίθρια Φρέσκα λαχανικά & κηπευτικά	2444,29	2771,72	2465,83	2428,41
Βαμβάκι	617,12	521,67	560,92	687,71

ΜΕΛΕΤΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟ ΥΨΟΥΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ
ΑΡΘΡΟΥ 28 ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΕ) αριθμ. 1305/2013 για την προετοιμασία
του Προγράμματος «Αγροτική Ανάπτυξη της Ελλάδας 2014 – 2020»

ΙΙβ.4 Τελική επιδότηση ανά καλλιέργεια & περιφέρεια όταν η ανοιξιότικη αντικαθίσταται
από χειμερινό ψυχανθές (όπως προκύπτει από την διαφορά των αντίστοιχων ποσών των
πινάκων ΙΙβ1-ΙΙβ2)

ΕΙΔΟΣ	ΤΑΚ 2014 (ευρώ ανά εκτάριο)			
	Μακεδονία/Θράκη €/ha	Θεσσαλία €/ha	Ήπειρος, Ιόνια Νησιά, Πελοπόννησος, Δ. Ελλάδα	Στερεα Αττική, Νησιά Αιγαίου, Κρήτη €/ha
Αραβόσιτος για καλαμπόκι	282,319	298,359	380,519	348,649
Πατάτες	1636,359	1378,099	2274,929	2354,189
Ζαχαρότευτλα	455,899	348,799	348,799	348,799
Υπαίθρια Φρέσκα λαχανικά & κηπευτικά	2427,829	2755,259	2449,369	2411,949
Βαμβάκι	600,659	505,209	544,459	671,249

Αποφυγή Διπλής Χρηματοδότησης από την εφαρμογή της δέσμευσης

Η αντικατάσταση του βαμβακιού κατά 30% από αραβόσιτο δεν επιφέρει απώλεια
εισοδήματος κατά τη διαφοροποίηση όπως φαίνεται και από τον παρακάτω πίνακα.

Συντελεστής μετατροπής για 10 εκταρια βαμβακος $= (10/9,180) = 1,09$

Βαμβάκι			
Μέση έκταση (εκτάρια) (Α)	9,18	10	7 (30% μικρότερη εκταση)
Ακαθάριστη Αξία Παραγωγής (Β)	7473,6	8141,179	5698,826
Μεταβλητές Δαπάνες		0	0
Δαπάνες βελτιωτικών εδάφους	1903	2072,985	1451,09
Δαπάνες φυτοπροστασίας	1430	1557,735	1090,414
Αμοιβή ξένου προσωπικού	787,8	858,1702	600,7192
Αξία μη αμειβόμενου προσωπικού	4357,5	4746,734	3322,714
Σύνολο μεταβλητών δαπανών (Γ)	8478,3	9235,624	6464,937
	-1004,7	-1094,44	-766,111

Συντελεστής μετατροπής σε 3ha = 30% των 10ha του βαμβακιού 0,572519		
Αραβόσιτος		
Μέση έκταση (εκτάρια) (Α)	5,24	3
Ακαθάριστη Αξία Παραγωγής (Β)	11864	6792,365
Μεταβλητές Δαπάνες		0
Δαπάνες βελτιωτικών εδάφους	1532,5	877,3854
Δαπάνες φυτοπροστασίας	497,9	285,0572
Αμοιβή ξένου προσωπικού	40,6	23,24427

ΜΕΛΕΤΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟ ΥΨΟΥΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ
ΑΡΘΡΟΥ 28 ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΕ) αριθμ. 1305/2013 για την προετοιμασία
του Προγράμματος «Αγροτική Ανάπτυξη της Ελλάδας 2014 – 2020»

Αξία μη αμειβόμενου προσωπικού	4107,2	2351,45
Σύνολο μεταβλητών δαπανών (Γ)	6178,2	3537,137
Διαφορά (Β)-(Γ) = (Δ)	5685,8	3255,229
Απώλεια εισοδήματος	-3583,561	

**ΙΙγ. Μείωση αζωτούχου λίπανσης σε ετήσιες & δεντροκαλλιέργειες για 100% μείωση
αζωτούχου λίπανσης για τα είδη που περιλαμβάνονται στα προγράμματα δράσης**

Για τους ελαιώνες η μέση πυκνότητα φύτευσης φύτευση στην Ελλάδα είναι γύρω στα 18
δένδρα ανά στρέμμα ή 180/ha

Εσπεριδοειδή		
Μέση έκταση Ha	3,75	3,75
	100% λίπανση	0% λίπανση
Ακαθάριστη Αξία Παραγωγής (Β)	18.175	13.750
Μεταβλητές Δαπάνες		
Αναλύσεις εδάφους 3/5ετία		270
Σχέδιο Διαχείρισης Εισροών		150
Κόστος χλωρής λίπανσης*		1200
Δαπάνες βελτιωτικών εδάφους	685,9	320
Δαπάνες φυτοπροστασίας	811,6	811
Αμοιβή ξένου προσωπικού	1.028,80	970
Αξία μη αμειβόμενου προσωπικού	5.139,60	4890
Σύνολο μεταβλητών δαπανών (Γ)	7.665,90	8611
Σύνολο	10.509,10	5139
	Απώλεια €/Ha	1432,0
Πυρηνόκαρπα		
Μέση έκταση (εκτάρια) (Α)	2,86 ha	2,86
	100% λίπανση	0% λίπανση
Ακαθάριστη Αξία Παραγωγής (Β)	18.510	13560
Μεταβλητές Δαπάνες		
Αναλύσεις εδάφους 3/5ετία		205,92
Σχέδιο Διαχείρισης Εισροών		300
Κόστος χλωρής λίπανσης*		915,2
Δαπάνες βελτιωτικών εδάφους	1.216,40	320
Δαπάνες φυτοπροστασίας	1774	1774
Αμοιβή ξένου προσωπικού	1.276,20	970
Αξία μη αμειβόμενου προσωπικού	5.441,70	5010
Σύνολο μεταβλητών δαπανών (Γ)	9.708,30	9495,12
Διαφορά (Β)-(Γ) = (Δ)	8.801,70	4064,88

ΜΕΛΕΤΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟ ΥΨΟΥΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ
ΑΡΘΡΟΥ 28 ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΕ) αριθμ. 1305/2013 για την προετοιμασία
του Προγράμματος «Αγροτική Ανάπτυξη της Ελλάδας 2014 – 2020»

	Απώλεια €/Ha	1656,2
Ελιά ελαιοποιήσιμη		
Μέση έκταση (εκτάρια) (Α)	5,55ha	5,55
	100% λίπανση	0% λίπανση
Ακαθάριστη Αξία Παραγωγής (Β)	13.681,00	8450
Μεταβλητές Δαπάνες		
Αναλύσεις εδάφους 3/5ετία		399,6
Σχέδιο Διαχείρισης Εισροών		400
Κόστος χλωρής λίπανσης*		1776
Δαπάνες βελτιωτικών εδάφους	506,9	510
Δαπάνες φυτοπροστασίας	248,1	280
Αμοιβή ξένου προσωπικού	1.470,10	1250
Αξία μη αμειβόμενου προσωπικού	6.906,40	6450
Σύνολο μεταβλητών δαπανών (Γ)	9.131,50	11065,6
Διαφορά (Β)-(Γ) = (Δ)	4.549,50	-2615,6
	Απώλεια €/Ha	1291
Μήλα & Αχλάδια & Κυδώνια		
Μέση έκταση (εκτάρια) (Α)	4ha	4
	100% λίπανση	0% λίπανση
Ακαθάριστη Αξία Παραγωγής (Β)	26828	18750
Μεταβλητές Δαπάνες		
Αναλύσεις εδάφους 3/5ετία		288
Σχέδιο Διαχείρισης Εισροών		250
Κόστος χλωρής λίπανσης*		1280
Δαπάνες βελτιωτικών εδάφους	895,9	1150
Δαπάνες φυτοπροστασίας	5516,3	620
Αμοιβή ξένου προσωπικού	2747,7	2050
Αξία μη αμειβόμενου προσωπικού	5361	4850
Σύνολο μεταβλητών δαπανών (Γ)	14520,9	10488
Διαφορά (Β)-(Γ) = (Δ)	12307,1	8262
	Απώλεια €/Ha	1011,28
Επιτραπέζια ελιά		
Μέση έκταση (εκτάρια) (Α)	7,1	7,1
	100% λίπανση	0% λίπανση
Ακαθάριστη Αξία Παραγωγής (Β)	23.950,00	1540
Μεταβλητές Δαπάνες		
Αναλύσεις εδάφους 3/5ετία		511,2
Σχέδιο Διαχείρισης Εισροών		510
Κόστος χλωρής λίπανσης*		2272

ΜΕΛΕΤΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟ ΥΨΟΥΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ
ΑΡΘΡΟΥ 28 ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΕ) αριθμ. 1305/2013 για την προετοιμασία
του Προγράμματος «Αγροτική Ανάπτυξη της Ελλάδας 2014 – 2020»

Δαπάνες βελτιωτικών εδάφους	466,2	410	
Δαπάνες φυτοπροστασίας	475,1	520	
Αμοιβή ξένου προσωπικού	1.652,00	1360	
Αξία μη αμειβόμενου προσωπικού	8.930,50	7450	
Σύνολο μεταβλητών δαπανών (Γ)	11.523,80	13033,2	
Διαφορά (Β)-(Γ) = (Δ)	12.426,20	-11493,2	
	Απώλεια €/Ha	3368,9	
Για τους ελαιώνες η μέση πυκνότητα φύτευσης στην Ελλάδα είναι γύρω στα 18 δένδρα ανά στρέμμα ή 180/ha. Αγροί με πυκνότητα μικρότεροι των 8 δένδρων ανά στρέμμα ή 80 δένδρων/ha δεν μπορούν να θεωρηθούν παραγωγικοί ελαιώνες			
Βαμβάκι			
Μέση έκταση (εκτάρια) (Α)	9,18	9,18	
	100%λίπανση	65% Λίπανση	0% λίπανση
Ακαθάριστη Αξία Παραγωγής (Β)	7.473,60	5.082	2980
Μεταβλητές Δαπάνες			
Αναλύσεις εδάφους 3/5ετία		120,00	660,96
Δαπάνες βελτιωτικών εδάφους	1.903,00	1610	1910
Δαπάνες φυτοπροστασίας	1.430	1.430	1890
Αμοιβή ξένου προσωπικού	787,8	787	787
Αξία μη αμειβόμενου προσωπικού	4.357,50	4.357,50	4350
Σύνολο μεταβλητών δαπανών (Γ)	8.478,30	8.184,50	9597,96
Διαφορά (Β)-(Γ) = (Δ)	-1.004,70	-3.102,45	-6617,96
επιδότηση (€/ha)		349	611,47
Χειμερινά σιτηρά			
Μέση έκταση (εκτάρια) (Α)	18	18	
	100%λίπανση	65% Λίπανση	0% λίπανση
Ακαθάριστη Αξία Παραγωγής (Β)	7.675,50	5.373	2880
Μεταβλητές Δαπάνες			
Αναλύσεις εδάφους 3/5ετία		120,00/έτος	1296
Δαπάνες βελτιωτικών εδάφους	2.171,60	1.900,00	2200
Δαπάνες φυτοπροστασίας	882,3	650	1150
Αμοιβή ξένου προσωπικού	0	0	0
Αξία μη αμειβόμενου	3.067,70	3.067,70	3067,7

ΜΕΛΕΤΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟ ΥΨΟΥΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ
ΑΡΘΡΟΥ 28 ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΕ) αριθμ. 1305/2013 για την προετοιμασία
του Προγράμματος «Αγροτική Ανάπτυξη της Ελλάδας 2014 – 2020»

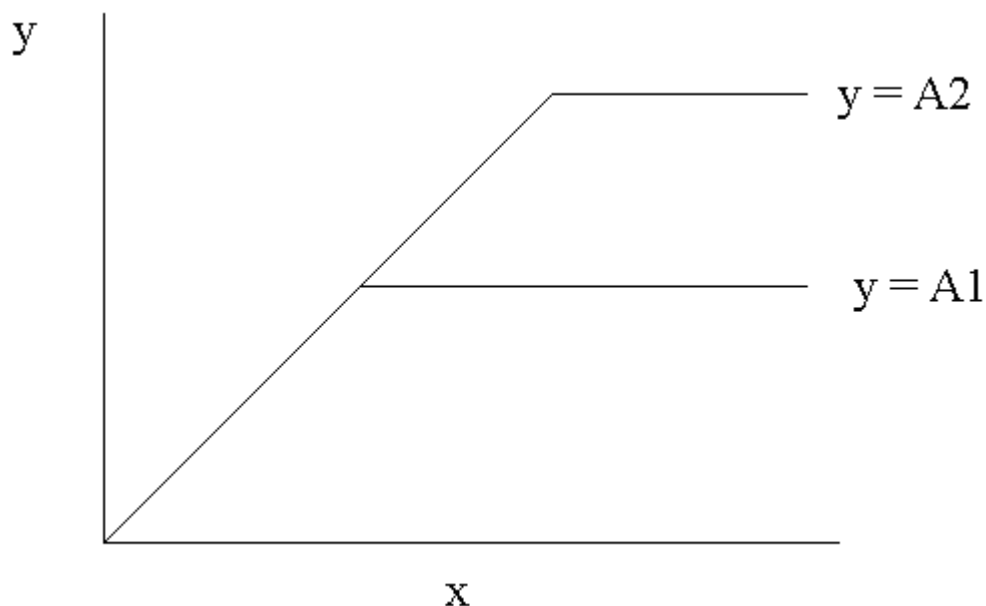
προσωπικού			
Σύνολο μεταβλητών δαπανών (Γ)	6.121,60	5.617,70	7713,7
Διαφορά (Β)-(Γ) = (Δ)	1.553,90	-244,85	-4833,7
επιδότηση (€/ha)		220	354,9
Αραβόσιτος			
Μέση έκταση (εκτάρια) (Α)	5,24 ha	5,24 ha	
	100%λίπανση	65% Λίπανση	0% λίπανση
Ακαθάριστη Αξία Παραγωγής (Β)	11.864	8.898	5640
Μεταβλητές Δαπάνες			
Αναλύσεις εδάφους 3/5ετία		120,00	377,28
Δαπάνες βελτιωτικών εδάφους	1.532,50	1.150	1950
Δαπάνες φυτοπροστασίας	497,9	497	497
Αμοιβή ξένου προσωπικού	40,6	40,69	40,69
Αξία μη αμειβόμενου προσωπικού	4.107,20	4.107	3260
Σύνολο μεταβλητών δαπανών (Γ)	6.178,20	5.794,69+120	6124,97
Διαφορά (Β)-(Γ) = (Δ)	5.686	3.103	-484,97
επιδότηση (€/ha)		613	1177,7
Μηδική			
Μέση έκταση (εκτάρια) (Α)	13,46	13,46	
	100%λίπανση	65% Λίπανση	0% λίπανση
Ακαθάριστη Αξία Παραγωγής (Β)	36762	31982,94	26500
Μεταβλητές Δαπάνες			
Αναλύσεις εδάφους 3/5ετία		120,00	969,12
Δαπάνες βελτιωτικών εδάφους	2577	2100	2950
Δαπάνες φυτοπροστασίας	1034,3	1034,3	850
Αμοιβή ξένου προσωπικού	1343,1	1343,1	1150
Αξία μη αμειβόμενου προσωπικού	3388,9	3388,9	2860
Σύνολο μεταβλητών δαπανών (Γ)	8343,3	7866,3+120	8779,12

ΜΕΛΕΤΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟ ΥΨΟΥΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ
ΑΡΘΡΟΥ 28 ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΕ) αριθμ. 1305/2013 για την προετοιμασία
του Προγράμματος «Αγροτική Ανάπτυξη της Ελλάδας 2014 – 2020»

Διαφορά (B)-(Γ) = (Δ)	28418,7	24116,64	17720,88
επιδότηση (€/ha)		439,62	794,786
Ψυχανθή			
Μέση έκταση (εκτάρια) (Α)	1,7	1,7	
	100%λίπανση	65% Λίπανση	0% λίπανση
Ακαθάριστη Αξία Παραγωγής (B)	1.190,00	1.011,50	890
Μεταβλητές Δαπάνες			
Αναλύσεις εδάφους 3/5ετία		120,00	122,4
Δαπάνες βελτιωτικών εδάφους	520	410	550
Δαπάνες φυτοπροστασίας	250	250	250
Αμοιβή ξένου προσωπικού	60	60	60
Αξία μη αμειβόμενου προσωπικού	250	250	250
Σύνολο μεταβλητών δαπανών (Γ)	1.080,00	970+120	1232,4
Διαφορά (B)-(Γ) = (Δ)	110	41,5	-342,4
Επιδότηση (€/εκτάριο):	160,29	266,12	
Λαχανικά υπαίθρου (& πατάτες εντάσσονται)			
Μέση έκταση (εκτάρια) (Α)	3,86	3,86	
	100%λίπανση	65% Λίπανση	0% λίπανση
Ακαθάριστη Αξία Παραγωγής (B)	44180	39450	32780
Μεταβλητές Δαπάνες			
Αναλύσεις εδάφους 3/5ετία		120	277,9
Δαπάνες βελτιωτικών εδάφους	789,3	520	1250,0
Δαπάνες φυτοπροστασίας	3695,6	3695	3695,0
Αμοιβή ξένου προσωπικού	2126,2	1950	1890,0
Αξία μη αμειβόμενου προσωπικού	5654,6	5240	5020,0
Σύνολο μεταβλητών δαπανών (Γ)	12265,7	11405+120	12132,9
Διαφορά (B)-(Γ) = (Δ)	31914,3	28045	20647,1
	Απώλεια €/Ha	1122,41	2919,0
Ζαχαροτευτλα			
Μέση έκταση (εκτάρια) (Α)	2,5	2,5	

	100%λίπανση	65% Λίπανση	0% λίπανση
Ακαθάριστη Αξία Παραγωγής (Β)	15700	13450	9870
Μεταβλητές Δαπάνες			
Αναλύσεις εδάφους 3/5ετία		120	180
Δαπάνες βελτιωτικών εδάφους	650	490	690
Δαπάνες φυτοπροστασίας	1520	1520	1520
Αμοιβή ξένου προσωπικού	1200	1200	980
Αξία μη αμειβόμενου προσωπικού	450	450	420
Σύνολο μεταβλητών δαπανών (Γ)	3820	3660+120	3790
Διαφορά (Β)-(Γ) = (Δ)	11880	9790	6080
	Απώλεια €/Ha	956	2320

Στις δενδρώδεις καθώς και στα φυτά μεγάλης καλλιέργειας ένα έλλειμμα N στο έδαφος κατά 35% μπορεί να οδηγήσει σε σημαντικές μειώσεις των τελικών αποδόσεων βάσει την εξίσωση των μη αναλόγων αποδόσεων του Mitscherlich's:

$$d\hat{y} / dx = \hat{y}' = b(a - \hat{y})$$

Για κάθε καλλιέργεια από τη εθνική & διεθνή βιβλιογραφία χρησιμοποιήθηκαν διαφορετικά μοντέλα της εξίσωσης. Η εξίσωση Mitscherlich εκφράζει την αρχή των αναλόγων

αποδόσεων, δηλαδή πώς η αύξηση της λίπανσης επιδρά στην αύξηση των αποδόσεων των καλλιεργειών. Προτάθηκε για πρώτη φορά από τον Mitscherlich το 1909. Το γράφημα της εξίσωσης είναι σιγμοειδές γραμμή και καταλήγει σε ένα plateau. Όπως φαίνεται και στο ανωτέρω διάγραμμα εάν μειωθεί η λίπανση στο $x1$ (65%) τότε η απόδοση θα μειωθεί στο $A1$ (x =λίπανση και A = αποδόσεις).

Για την απώλεια εισοδήματος αφαιρέθηκε από την ακαθάριστη αξία παραγωγής το ποσοστό της μείωσης της απόδοσης λόγω μείωσης των νιτρικών λιπασμάτων με βάση την παραπάνω εξίσωση ανά καλλιέργεια προκειμένου η διαφορά να οδηγήσει στην απώλεια του εισοδήματος ανά εκτάριο (€/ha). Επίσης μειώθηκαν και τα κόστη λιπασμάτων.

Αποφυγή διπλής χρηματοδότησης.

Οι δεσμεύσεις της δράσης «Μείωση της ρύπανσης νερού από γεωργική δραστηριότητα» που αφορούν τις γεωργικές πρακτικές της αγρανάπαυσης, της παρυδάτιας ζώνης ανάσχεσης και της ξηρικής αμειψισποράς μπορούν να θεωρηθούν παρόμοιες με τις πρακτικές του πρασινίσματος «διαφοροποίηση καλλιεργειών» και «περιοχή οικολογικής εστίασης (EFA)» του άρθρου 43 του καν. 1307/2013.

Ωστόσο:

- Όσον αφορά την πρακτική του πρασινίσματος που σχετίζεται με τη διαφοροποίηση καλλιεργειών και περιγράφεται στο άρθρο 44 του καν. 1307/2013, οι δεσμεύσεις της αγρανάπαυσης (η γη υπό αγρανάπαυση νοείται ως καλλιέργεια βάσει του άρθρου 44) και της ξηρικής αμειψισποράς της γεωργοπεριβαλλοντικής-κλιματικής δράσης, υπερβαίνουν την πρακτική της διαφοροποίησης καλλιεργειών.

Πιο συγκεκριμένα η διαφοροποίηση καλλιεργειών δεν επιφέρει απώλεια εισοδήματος στον παραγωγό όπως τεκμηριώνεται και στη μελέτη υπολογισμού του ύψους ενίσχυσης, αφού με καθαρά οικονομικούς όρους είναι λογικό να υποτεθεί ότι στο πλαίσιο της διαφοροποίησης, ο παραγωγός θα επιλέξει ως δεύτερη ή/και τρίτη καλλιέργεια την πλέον προσοδοφόρα αρδευόμενη καλλιέργεια, εφόσον η δράση εφαρμόζεται αποκλειστικά σε αρδευόμενες εκτάσεις. Αντιθέτως η δράση υποχρεώνει τον παραγωγό να αντικαταστήσει μέρος της αρδευόμενης καλλιέργειας του με ξηρική ή να εφαρμόσει αγρανάπαυση και τον ενισχύει για την απώλεια εισοδήματος που του προκαλεί η εγκατάσταση μίας λιγότερο προσοδοφόρας καλλιέργειας (ξηρική ή αγρανάπαυση).

- Όσον αφορά την πρακτική του πρασινίσματος που σχετίζεται με την περιοχή οικολογικής εστίασης, δεν προκύπτει θέμα διπλής χρηματοδότησης καθώς οι δεσμεύσεις που αναλαμβάνονται στο πλαίσιο της γεωργοπεριβαλλοντικής-κλιματικής δράσης δεν θα

εφαρμόζονται σε γη που χρησιμοποιείται ως Περιοχή Οικολογικής Εστίασης με την έννοια του άρθρου 46 του καν. 1307/2013. Οι ενισχύσεις που χορηγούνται ετησίως στο πλαίσιο της δράσης «Μείωση της ρύπανσης νερού από γεωργική δραστηριότητα», υπολογίζονται επί γεωργικής έκτασης εκτός των Περιοχών Οικολογική Εστίασης.

Βιβλιογραφία:

- Sorencen S. C. 1983. Teaching the characteristics of yield response with Mitscherlich equation using computers. Journal of agronomic education.
- Sidiras N., Augoulas C., Bilalis D. and N. Tsougrianis. (1999). "Effects of tillage and fertilization on biomass, roots, N-accumulation and nodule bacteria of vetch (*Vicia sativa* cv. Alexander)" Journal of Agronomy and Crop Science 182: 209-216
- Bilalis D., Patiali S., Karkanis A., Konstantas A., Makris, M. and Efthimiadou A. 2010. Effects of cultural system (organic and conventional) on growth and fibre quality of two cotton (*Gossypium hirsutum* L.) varieties. Renewable Agriculture and Food Systems. 25(03):228 – 235.
- Sidiras N., Efthimiadis P., Bilalis D. and N. Takopoulos (2000) "Influence of tillage systems and fertilization on soil physical properties in seedbed and on seedling emergence of winter barley (*H. vulgare* cv. Niki)" Journal of Agronomy and Crop Science. 184 :287-296.
- Smith P., Yield expectancy and basis of citrus fertilization 1966, FI state horticultural society, pgs 115-119.
- F. FONSECA SALCEDO 1, J. LORDAN 1, J. PAPIO 1, V. MONTILLA 1 M. PACUAL 1, J. RUFAT 2, I. CARRASCO 3, J.M. VILLAR (IN PEACH FRUIT QUALITY EFFECT OF NITRIFICATION INHIBITOR (DMPP) (2014) 18th Nitrogen Workshop pgs 86-88.
- M. Bngelo Rodrigues^{a,*}, Isabel Q. Ferreirab¹, Ana Marvliia Claroa¹, Margarida Arrobas (2012) Fertilizer recommendations for olive based upon nutrients removed in crop and pruning.
- Joe Connell, Farm Advisor, Butte County, Olive Mineral Nutrition, Agriculture & Natural Resources.
<http://www.google.gr/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=11&ved=OCFwQFjAK&url=http%3A%2F%2Fceglenn.ucdavis.edu%2Ffiles%2F90442.pdf&ei=7yZrVLqyLYLqyQPPjYLoDw&usg=AFQjCNG1Z68wOtgoRQzedkpv TGhWI Yew&bvm=bv.79908130.d.bGQ&cad=rja>

- R. R. Fernández-Escobar (2012). Long-term effects of N fertilization on cropping and growth of olive trees and on N accumulation in soil profile. European Journal of Agronomy). 01/2009; 31(4):223-232

II.δ. Ζώνη ανάσχεσης πλάτους τουλάχιστον πέντε (5) μέτρων, κατά μέσο όρο, σε αγροτεμάχια που γειτνιάζουν με επιφανειακά νερά

Για τον υπολογισμό της απώλειας εισοδήματος απαιτείται η γνώση της έκτασης η οποία δεν θα καλλιεργείται. Στη συγκεκριμένη περίπτωση, επειδή οι μέσοι όροι ή κάποια άλλα στατιστικά εργαλεία δεν μπορούν να παράγουν αξιόπιστα αποτελέσματα, προτείνεται η εξής μέθοδος. Κάθε δικαιούχος θα υποβάλλει στοιχεία με το μέγεθος της έκτασης που διαθέτει, το μέγεθος της έκτασης που εντάσσεται στη δράση και το ακαθάριστο ετήσιο εισόδημα της τελευταίας πριν την ένταξή του χρονιάς. Ο υπολογισμός θα γίνεται ως εξής:

Σημείωση: Από τα 5 m, το 1m αποτελεί δέσμευση από τον κώδικα ορθής γεωργικής πρακτικής και συνεπώς η εκτίμηση αφορά τα 4m μόνο.

Απώλεια εισοδήματος = (έκταση ενταγμένη στο μέτρο*, **) / συνολική έκταση) % x TAK 2014.

*)Ως συνολική έκταση στο μέτρο θα θεωρείται το γινόμενο της ευθείας μεταξύ αρχικού και τελικού σημείου γειτνίασης x το πλάτος της ζώνης.

**)Σε περίπτωση περισσοτέρων σημείων ή αν η γειτνίαση δεν μπορεί να θεωρηθεί σχετικά σε ευθεία γραμμή θα απαιτείται έγγραφη εκτίμηση από σχετικό επιστήμονα μελετητή.

ΕΙΔΟΣ	ΤΑΚ 2014 (ευρώ ανά εκτάριο)			
	Μακεδονία/Θράκη €/ha	Θεσσαλία €/ha	Ήπειρος, Ιόνια Νησιά, Πελοπόννησος, Δ. Ελλάδα	Αττική, Νησιά Αιγαίου, Κρήτη €/ha
Χειμερινά σιτηρά	417,68	342,20	345,10	346,00
Αραβόσιτος για καλαμπόκι	1.451,17	1.504,67	1.778,53	1.672,27
Κτηνοτροφικά φυτά χλόωσης, ψυχανθή	1.761,40	1.431,40	1.431,40	1.431,40

ΜΕΛΕΤΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟ ΥΨΟΥΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ
ΑΡΘΡΟΥ 28 ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΕ) αριθμ. 1305/2013 για την προετοιμασία
του Προγράμματος «Αγροτική Ανάπτυξη της Ελλάδας 2014 – 2020»

Αραβοσιτος για καλαμπόκι				
Πατάτες	5.964,67	5.103,80	8.093,23	8.357,43
Ζαχαρότευτλα	2.029,80	1.672,80	1.672,80	1.672,80
Υπαίθρια Φρέσκα λαχανικά & κηπευτικά	8.603,00	9.694,33	8.674,67	8.550,00
Βαμβάκι	2.512,33	2.194,17	2.324,97	2.747,63
Ηλίανθος	1.515,33	1.320,00	1.320,00	1.320,00

III. Διατήρηση αμπελοκομικής πρακτικής στον αμπελώνα Ν. Θήρας

IIIα. Διατήρηση του παραδοσιακού τρόπου κλαδέματος

Με βάση την μελέτη για τον υπολογισμό του ύψους ενίσχυσης η οποία εκπονήθηκε από το Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών και δεδομένης της κρίσης η οποία έχει οδηγήσει σε σημαντική μείωση του εργατικού κόστους αντισταθμίζοντας τα υψηλότερα εργατικά κόστη, η μελετητική ομάδα εκτιμά ότι μπορεί να χρησιμοποιηθούν τα ίδια μεγέθη αυτής της μελέτης με περιορισμό του ημερομισθίου κατά 15% και σύμφωνα με στοιχεία που δόθηκαν από παραγωγούς μετά από επικοινωνία της ομάδας έργου. Συγκεκριμένα στη μελέτη αναφέρονται:

«Σε σχέση με το επίπεδο αναφοράς που θεωρείται η προσφυγή σε συντομότερους και φθηνότερους ανά ώρα, τρόπους κλαδέματος ενισχύεται η απασχόληση για διπλάσιο χρονικό διάστημα εξειδικευμένων κλαδευτών. Στο επίπεδο αναφοράς τα ημερομίσθια ανά εκτάριο είναι 10 ενώ στην ενισχυόμενη πρακτική οι απαιτήσεις είναι 20. Ανά εκτάριο, 10 ημερομίσθια εξειδικευμένου κλαδευτή με ημερομίσθιο 60 € συνεπάγονται 600 € το εκτάριο ετησίως.

Πέραν αυτού ο παραγωγός ενισχύεται για τη διατήρηση χώρου οικολογικής αντιστάθμισης, ο καθαρισμός του οποίου θα γίνεται με χειρωνακτική εργασία με αυξημένο σε σχέση με τον χημικό ή δια πυράς καθαρισμό κόστος, 6 ημερομισθίων το εκτάριο, ετησίως. Το ημερομίσθιο σε αυτήν την περίπτωση είναι μικρότερο (50 €) λόγω της μη ανάγκης εξειδίκευσης του απασχολούμενου. Συνεπώς 6 ημερομίσθια X 50 € = 300 € το εκτάριο ετησίως».

Με βάση αυτά τα στοιχεία και με περιορισμό του ημερομισθίου κατά 15% προκύπτει το παρακάτω αυξημένο κόστος.

Μεταβολή οικονομικού μεγέθους	€/Ha/έτος
Αυξημένο κόστος κλαδέματος (Αυξημένος χρόνος και μεγαλύτερο ανά ώρα κόστος)	510
Χειρωνακτικές εργασίες καθαρισμού	255
Σύνολο	765

IIIβ. Διατήρηση του παραδοσιακού Ελαιώνα της Άμφισσας

Περιγραφή της δράσης:

Η συγκεκριμένη δράση έχει εφαρμογή στον παραδοσιακό ελαιώνα της Άμφισσας που αριθμεί περίπου 1.000.000 ελαιόδενδρα. Οι πρακτικές που ενισχύονται είναι η διατήρηση γερασμένων και υψηλών δένδρων, οι αυξημένοι κόστους καλλιεργητικές φροντίδες λόγω του ύψους των δένδρων, η συντήρηση, επισκευή και διατήρηση παραδοσιακών αναχωμάτων (τράφια), η σύνταξη σχεδίου Περιβαλλοντικής Διαχείρισης. **Επίπεδο αναφοράς αποτελεί το εισόδημα που αποδίδει ένας ανανεωμένος ελαιώνας αποτελούμενος από βραχύκορμα άρα εύκολα στο χειρισμό τους ελαιόδενδρα.**

Για τον υπολογισμό της ενίσχυσης που θα λαμβάνουν οι δικαιούχοι θα πρέπει να ληφθούν υπόψη οι κάτωθι παράμετροι:

α. Η απώλεια του εισοδήματος των ελαιοκαλλιεργητών εξαιτίας της μειωμένης παραγωγής λόγω της γήρανσης των δένδρων (ηλικίας άνω των 150 ετών). Πιο συγκεκριμένα, η μέση απόδοση του ελαιώνα της Άμφισσας ανέρχεται σε περίπου 40 κιλά/δένδρο. Δεδομένου ότι σε κάθε εκτάριο (Ha) καλλιεργούνται περίπου 120-170 ελαιόδενδρα (μέσος όρος 150 ελαιόδενδρα) η μέση παραγωγή του ελαιώνα ανέρχεται σε 150 ελαιόδενδρα*40 κιλά/ελαιόδενδρο=6.000 κιλά/Ha ή 600 κιλά/στρέμμα. Σύμφωνα με τα στοιχεία της Ένωσης Αγροτικών Συνεταιρισμών Άμφισσας,

Από τα στοιχεία της ΕΑΣ Άμφισσας διαπιστώνουμε ότι η ελαιοπαραγωγή στον παραδοσιακό ελαιώνα της Άμφισσας μειώθηκε κατά **36,8 %** περίπου την τελευταία δεκαπενταετία. Η συγκεκριμένη μείωση είναι απόρροια της γήρανσης του ελαιώνα. Η σταδιακή μείωση της παραγωγής καθιστά την ελαιοκαλλιέργεια μία μη αποδοτική δραστηριότητα με αποτέλεσμα την εγκατάλειψη τη συγκεκριμένης καλλιέργειας κάτι που θα επιφέρει αρκετά προβλήματα στην περιοχή μίας και ο παραγωγικός ιστός της περιοχής είναι άμεσα συνδεδεμένος με την ελαιοκαλλιέργεια. Επίσης, ένας άλλος παράγοντας που ευθύνεται για την μειωμένη

ΜΕΛΕΤΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟ ΥΨΟΥΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ
ΑΡΘΡΟΥ 28 ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΕ) αριθμ. 1305/2013 για την προετοιμασία
του Προγράμματος «Αγροτική Ανάπτυξη της Ελλάδας 2014 – 2020»

παραγωγή του ελαιώνα είναι ότι τα ηλικιωμένα δένδρα παρουσιάζουν μια μεγάλη ευαισθησία σε δευτερογενής προσβολές.

Για το υπολογισμό της μέσης τιμής και κατ' επέκταση της απώλειας του εισοδήματος, χρησιμοποιήθηκαν τα διαθέσιμα στοιχεία της Ένωσης Αγροτικών Συνεταιρισμών Άμφισσας και παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα.

Πίνακας υπολογισμού μέσης σταθμισμένης τιμής ελαιοκάρπου.

	Ποικιλία	
	Κονσερβολιά	Καλαμών
Τιμή πώλησης	0,75 €/Kgr	1,17 €/Kgr
Συμμετοχή της ποικιλίας στην παραγωγή	91%	9%
Μέση σταθμισμένη τιμή	$0,75 \text{ €/Kgr} \cdot 0,91 + 1,17 \text{ €/Kgr} \cdot 0,09 = 0.79 \text{ €/Kgr}$	

β. Η απώλεια εισοδήματος από τις καλλιεργητικές φροντίδες λόγω του ύψους των δένδρων. Για να διατηρηθεί η αισθητική του ελαιώνα το κλάδεμα περιορίζεται σε ήπιες παρεμβάσεις (αφαίρεση λεπτών και σπανιότερα μεγαλύτερων κλαδιών, αφαίρεση ξηρών κλαδιών). Λόγω του μεγάλου ύψους των δένδρων (μέχρι 10 μ.) για τις ίδιες εργασίες απαιτούνται τουλάχιστον τα τριπλάσια ημερομίσθια από ότι σε έναν κανονικό ελαιώνα (με δένδρα ύψους μέχρι 5μ.) Με δεδομένα ότι το σύνολο των δένδρων δεν υπερβαίνουν τα 10 μ. ύψος και ότι η παρέμβαση είναι ηπιότερη, γνωρίζοντας ότι για έναν κανονικό ελαιώνα απαιτούνται τουλάχιστον 5 ημερομίσθια/Ha (αξίας έκαστο 50 €) και ότι απαιτούνται διπλάσια ημερομίσθια σε σχέση με τον κανονικό ελαιώνα, το επιπλέον κόστος από την συγκεκριμένη παρέμβαση θα ανέρχεται σε 250 €/Ha. Με δεδομένο ότι η παρέμβαση λαμβάνει χώρα χρόνο παρά χρόνο, η ετήσια ενίσχυση θα ανέρχεται τελικά σε **125 €/Ha**.

Λόγω της μορφής και του ύψους των δένδρων, η **συλλογή του καρπού** γίνεται αποκλειστικά με το χέρι με αποτέλεσμα το κόστος συλλογής να είναι τριπλάσιο συγκρινόμενο με το κόστος συλλογής ενός κανονικού ελαιώνα ίδιας παραγωγής. Σύμφωνα και με τα παραπάνω, λόγω της μειωμένης παραγωγικότητας του συγκεκριμένου ελαιώνα, γίνεται αποδεκτό ότι το επιπλέον κόστος συλλογής του ελαιοκάρπου μπορεί να ανέλθει στο 50% σε σχέση με το κόστος σε έναν κανονικό

ΜΕΛΕΤΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟ ΥΨΟΥΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ
ΑΡΘΡΟΥ 28 ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΕ) αριθμ. 1305/2013 για την προετοιμασία
του Προγράμματος «Αγροτική Ανάπτυξη της Ελλάδας 2014 – 2020»

ελαιώνα. Δεδομένου τι για έναν κανονικό ελαιώνα απαιτούνται περίπου τουλάχιστον 20 ημερομίσθια, το επιπλέον κόστος συλλογής ανέρχεται ε 500 €/Ha. Λόγω της παρενιαυτοφορίας της ελιάς το ελάχιστο ετήσιο κόστος ανέρχεται σε **250 €/Ha**

Τέλος, λόγω των αναχωμάτων, ο κόστος οργώματος και φρεζαρίσματος είναι τουλάχιστον διπλάσιο της αντίστοιχη δαπάνης σε εκτάσεις που απουσιάζουν τα αναχώματα. Το κόστος αυτό ενσωματώνεται στο κόστος για την διατήρηση των αναχωμάτων.

γ. Κόστος συντήρησης, επισκευής και διατήρησης παραδοσιακών αναχωμάτων (τράφια). Τα τράφια προκειμένου να διατηρηθούν, πέραν του κόστους επισκευής όσον από αυτά έχουν υποστεί ζημιές, θα πρέπει επιπλέον να καθαρίζονται από τα ζιζάνια. Οι εργασίες καθαρισμού σε καμιά περίπτωση δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί με ρήση ζιζανιοκτόνων, ενώ σε κάθε περίπτωση θα λαμβάνεται μέριμνα για την αποκατάσταση τυχόν ζημιών που μπορεί να προκληθούν. Λόγω της δομής των αναχωμάτων όπως αυτά έχουν περιγραφτεί το ετήσιο κόστος των ανώτερο εργασιών ανέρχεται σε **0,83 €** το τρέχον μέτρο.

δ. Σχέδιο Περιβαλλοντικής Διαχείρισης (Τεχνική Στήριξη). Δεν απαιτείται γιατί είχε κοστολογηθεί και χρηματοδοτηθεί από την προηγούμενη προγραμματική περίοδο.

Πίνακας Συνοπτικός Πίνακας Δράσης

Μεταβολές οικονομικών μεγεθών	€/Ha/έτος
Μείωση παραγωγής λόγω γήρανσης του δένδρου	172
α. Επιπλέον κόστος καλλιεργητικών φροντίδων (κλάδεμα)	125
β. Αυξημένο κόστος συλλογής	250
α. Εργασίες καθαρισμού	33
Σύνολο	580
Προτεινόμενο ποσό ενίσχυσης €/ha/έτος	580

«Για τους ελαιώνες η μέση πυκνότητα φύτευσης στην Ελλάδα είναι γύρω στα 18 δένδρα ανά στρέμμα ή 180/ha. Αγροί με πυκνότητα μικρότεροι των 8 δένδρων ανά στρέμμα ή 80 δένδρων/ha δεν μπορούν να θεωρηθούν παραγωγικοί ελαιώνες».

«Περιβαλλοντική αναβάθμιση υποβαθμισμένων βοσκοτόπων»

Η εκ περιτροπής βόσκηση συνεπάγεται κάποια σχετικά αυξημένα κόστη. Τα κόστη προέρχονται από μελέτες που έχουν ήδη γίνει καθώς και από επικοινωνία με μέλη ΔΕΠ.

Σχετικά κόστη

Α) Μελέτη διαχείρισης βοσκοτόπου λειμώνα. Θα εκτιμάται η βοσκοικανότητα, η ανάγκη για ενίσχυση ή αποκατάσταση και το σχέδιο της εκ περιτροπής βόσκησης. Κόστος ανά μελέτη 1.800 €/ πενταετία και εφόσον η έκταση ξεπερνά τα 400 στρέμματα το κόστος αυξάνει αναλογικά επειδή στην περίπτωση αυτή υπάρχει ετερογένεια και εισάγονται στη μελέτη νέα δεδομένα. Το κόστος υπολογίζεται σε: 0,9€/στρ/έτος ή 9€/ha/έτος.

Κάθε μελέτη διαχείρισης του βοσκοτόπου θα απαιτεί στοιχεία όπως η χλωριδική σύνθεση, οργανική ουσία, κλιματικά δεδομένα και ούτως ή άλλως θα γίνουν οι σχετικές εκτιμήσεις των δεικτών αυτών και έχουν κοστολογηθεί στο ύψος της μελέτης.

Συνεπώς το κόστος μελέτης (ως κόστος συναλλαγής) είναι μικρότερο από το 20%.

Β) Κόστος εκ περιτροπής βλάστησης

Την πρώτη 2ετία στην εκ περιτροπής βόσκηση μπορεί κατά περίπτωση να παρατηρηθεί μείωση εισοδήματος (αυτό θα αποδεικνύεται από την Μελέτη διαχείρισης βοσκοτόπου). Έτσι το κόστος εισοδήματος εκτιμάται με βάση την μείωση της βοσκοικανότητας και δεν μπορεί να ξεπερνά τα 5€/στρέμμα ή 50€/ha.

Γ) Κόστος Αναχλόασης (η ανάγκη θα αποδεικνύεται από την Μελέτη διαχείρισης βοσκοτόπου) και δεν θα μπορεί να ξεπερνά τα 5€/στρέμμα/έτος και για τα 5 έτη). Η ποσότητα του σπόρου που χρειάζεται κυμαίνεται από 5-10 κιλά ανά στρέμμα. Η εμπορική αξία ενός σακιού 50 κιλών με μείγμα σπόρων κυμαίνεται από 15-50 €. Συνεπώς η τιμή ανά κιλό είναι από 0,3 έως 0,8 € με μέση τιμή 0,55€/ κιλό. Συνεπώς η τιμή της ποσότητας σποράς κυμαίνεται στα 5€/ στρέμμα/έτος ή 50 €/ha/έτος.

Δ) Κόστος ηλεκτρικής περίφραξης για την εκ περιτροπής βόσκηση.

500€/ανά πενταετία /είδος εκτροφής, συσκευή, σύρματα, μπαταρία και συσκευή επαναφόρτισης.

Βιβλιογραφία:

- «Βοσκοϊκανότητα και διαχείριση βοσκοτόπων Το παράδειγμα της Κάσου – Δωδεκανήσου»(2009).
http://kassosnews.blogspot.gr/2009/07/blog-post_14.html
- ΔΑΣΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ - ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΒΟΣΚΟΤΟΠΩΝ.
<http://www.peddy.gr/pages/peddy1.asp?id=115&cat=3>
- οι νέες ρυθμίσεις για τους βοσκότοπους (Μάιος 2014)
<http://www.easnmn.gr/2014/05/%CF%83%CE%B5-%CE%B9%CF%83%CF%87%CF%8D-%CE%BF%CE%B9-%CE%BD%CE%AD%CE%B5%CF%82%CF%81%CF%85%CE%B8%CE%BC%CE%AF%CF%83%CE%B5%CE%B9%CF%82-%CE%B3%CE%B9%CE%B1-%CF%84%CE%BF%CF%85%CF%82-%CE%B2%CE%BF%CF%83%CE%BA/>
- Ινστιτούτο Δασικών Ερευνών. ΕΛΓΟ ΔΗΜΗΤΡΑ (2013) Ειδική μελέτη βελτίωσης και διαχείρισης λιβαδιών στο Δέλτα του Εβρου. Θεσσαλονίκη σελς. 136.
- Γ. Τσουγκράκης,, Β. Παπαναστάσης και ΓΓ.. Υφαντής (2006) ΑΠΘ. Εργαστ. Λιβαδικής Οικολογίας. ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΜΕΛΕΤΩΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΒΟΣΚΗΣΗΣ ΣΕ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ. ΑΠΘ- Ορνιθολογική Ελληνική Εταιρεία.
- Β. Παπαναστάσης. Βοσκές & Βοσκότοποι. Lucida , Land Care
pgs 18.

V. Διαχείριση φυτικών υπολειμμάτων των κλαδεμάτων στην ελαιοκαλλιέργεια

Ο παραγωγός ενισχύεται για τεμαχισμό των υπολειμμάτων κλαδέματος και την ενσωμάτωσή τους στο έδαφος. Η διαχείριση αυτή απαιτεί χειρωνακτική εργασία με αυξημένο, σε σχέση με την καύση των υπολειμμάτων, κόστος 3 ημερομισθίων το εκτάριο, ετησίως. Το ημερομίσθιο, διαμορφώνεται σε 40 € λόγω της μη ανάγκης εξειδίκευσης του απασχολούμενου. **Συνεπώς 3 ημερομίσθια Χ 40 € = 120 € το εκτάριο ετησίως.**

Το κόστος των 40€ και αριθμός των 3 ημερομισθίων προέκυψε μετά από επικοινωνία με την ΕΑΣ Μεσολογγίου (μεγαλύτερη περιοχή παραγωγής ελιάς καλαμών στην Ελλάδα). Στη συγκεκριμένη περιοχή η ελαιοκαλλιέργεια είναι πάρα πολύ καλά οργανωμένη και τα στοιχεία κόστους είναι πλέον του δέοντος ακριβή. Επιπλέον η ομάδα έργου έχοντας ολοκληρώσει και προγράμματα εκπαίδευσης και επίδειξης Βιολογικής και ολοκληρωμένης ελαιοκομίας σε αρκετές ΕΑΣ (Αστρους Κυνουρίας, Θηβών και Λειβαδιάς) και με βάση τα κόστη από αυτές τις περιοχές καταλήγει στο συμπέρασμα για την ακρίβεια των τιμών.

Επίσης επιπλέον κόστος 20€/ha το κόστος διασποράς και ενσωμάτωσης στο έδαφος.

Συνολικά (120+20=140€/ha).

Επίσης, το κόστος μηχανής θρυμματισμού εκτιμάται σε 2.900€/εφάπαξ ανά εκμετάλλευση άνω των 5 στρεμμάτων και μπορεί να χρηματοδοτηθεί από το άλλα μέτρα (Σχέδια Βελτίωσης).

Για τους ελαιώνες η μέση πυκνότητα φύτευσης στην Ελλάδα είναι γύρω στα 18 δένδρα ανά στρέμμα ή 180/ha. Αγροί με πυκνότητα μικρότεροι των 8 δένδρων ανά στρέμμα ή 80 δένδρων/ha δεν μπορούν να θεωρηθούν παραγωγικοί ελαιώνες.

VI. Διατήρηση απειλούμενων αυτόχθονων φυλών αγροτικών ζώων

Η εκτίμηση του διαφυγόντος εισοδήματος από τη διατήρηση απειλούμενων αυτόχθονων φυλών αγροτικών ζώων υπολογίζεται για το σύνολο της χώρας με βάση το Τυπικό Ακαθάριστο Κέρδος, σύμφωνα με τα στοιχεία του πίνακα που ακολουθεί. Σημειώνεται ότι δεν εφαρμόζονται οι Δημοσιονομικές διατάξεις για την ειδική στήριξη (άρθρο 69 του ΕΝ 73/2009) καθότι ίσχυαν έως 31/12/2013. Στους υπολογισμούς δεν αξιολογήθηκε το ποσό ενίσχυσης στις βελτιωμένες φυλές που ίσχυε έως το 2013 (Εγκύκλιος Αρ Πρωτ. 8389της 1/2/2013 του ΟΠΕΚΕΠΕ και Υ.Α. ΦΕΚ 348/4-3-2011).

Διατήρηση απειλούμενων αυτόχθονων φυλών αγροτικών ζώων (Διαφυγόν εισόδημα με βάση το Τυπικό Ακαθάριστο Κέρδος)

Είδος	Μ.Ο Χώρας (€/ΖΜ)	Μ.Ο Αβελτίωτων (€/ΖΜ)	Διαφυγόν εισόδημα (€/ΖΜ)
Θηλ Βοοειδή >6μηνών	975	642	333
Αίγες & Προβατίνες >1	574	342	232
Χοιρομητέρες	987	772	215
Αρσεν. & Θηλ Ιπποειδή > 6 μηνών	350		

**VII. Προστασία τοπικών αβελτίωτων πληθυσμών - ποικιλιών που κινδυνεύουν από γενετική
διάβρωση & Διατήρηση τοπικών αβελτίωτων πληθυσμών - ποικιλιών στη γεωργία**

Η εκτίμηση του διαφυγόντος εισοδήματος για την Προστασία τοπικών αβελτίωτων πληθυσμών - ποικιλιών που κινδυνεύουν από γενετική διάβρωση και Διατήρηση τοπικών αβελτίωτων πληθυσμών - ποικιλιών στη γεωργία, υπολογίζεται για το σύνολο της χώρας με βάση το Τυπικό Ακαθάριστο Κέρδος, σύμφωνα με τα στοιχεία του πίνακα που ακολουθεί. Για την εκτίμηση της απώλειας εισοδήματος πάρθηκαν στοιχεία από τη μελέτη που εκπόνησε το Γεωπονικό Παν. Αθηνών για τις τοπικές ποικιλίες στο Ν Μεσσηνίας για το Ίδρυμα Καπετάν Βασίλης. Επίσης από επικοινωνία με μέλη του δικτύου Πελίτι (αν και οι περισσότεροι ακολουθούν και το σύστημα της βιολογικής γεωργίας). Στις δενδρώδεις καλλιέργειες οι ποικιλίες που χρησιμοποιούνται είναι κατά βάση ελληνικές (κυρίως στην ελαιοκαλλιέργεια). Επίσης έγινε επικοινωνία με την Επικ. Καθ Π. Παπαστυλιανού η οποία ασχολείται με το αντικείμενο. Δεν είναι εφικτή η διαφοροποίηση ανα ποικιλία ή είδος διότι δεν υπάρχουν ακριβή οικονομικά στοιχεία στην ΕΛΛΑΔΑ για όλες τις παραδοσιακές ποικιλίες αλλά για κάποια είδη και για αυτό το λόγω γίνεται η διαφοροποίηση αυτή.

**Προστασία τοπικών αβελτίωτων πληθυσμών - ποικιλιών που κινδυνεύουν από γενετική
διάβρωση & Διατήρηση τοπικών αβελτίωτων πληθυσμών - ποικιλιών στη γεωργία**

Καθαρή αξία παραγωγής €/μέση έκταση						
Είδος	Συμβατικής Παραγωγής	Παραδοσιακές τοπικές ποικιλίες	Μέση έκταση ha	Απώλεια εισοδήματος €/ha	Έξοδα αποστολής & ελέγχου από ΕΛΓΟ ΔΗΜΗΤΡΑ	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΑΠΩΛΕΙΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ €/ha
Ψυχανθή	1.560	550	2,5	444	80	524
Λαχανικά υπαίθρου	36.344	28.560	3,86	2.017	60	2.077
Ελιές	5.181	2.510	5,55	521	100	621
Αραβόσιτος	6.475	3.690	5,24	531	100	631
Χειμερινά σιτηρά	1.144	580	1,78	317	50	367
Αμπέλι Οينوπ	18.592	17.020	2,5	629	100	729
Λοιπές δενδρώδεις	3.250	2150	1,2	917	100	1.017
Φαρμακευτικά	16.880	15.890	1,2	825	100	925

Στη παρούσα δράση «Προστασία τοπικών αβελτίωτων πληθυσμών - ποικιλιών που κινδυνεύουν από γενετική διάβρωση» δεν έχει υπολογιστεί κόστος συναλλαγής. Το κόστος συναλλαγής συνίσταται, από :

- ο στα έξοδα αποστολής σπόρων από και προς τον ΕΛΓΟ ΔΗΜΗΤΡΑ,
- ο Τα έξοδα αναπαραγωγής και πολλαπλασιασμού για τις ανάγκες σποράς ή φύτευσης του επιλέξιμου αγροτεμαχίου και
- ο το κόστος των εργαστηριακών ελέγχων του ΕΛΓΟ ΔΗΜΗΤΡΑ ή οποιουδήποτε άλλου φορέα

και ΔΕΝ πρέπει να υπερβαίνει το 20% της ενίσχυσης.

VIII. Μείωση χρήσης ζιζανιοκτόνων στους ορυζώνες.

Ο στόχος του μέτρου είναι να μειωθεί η χρήση ζιζανιοκτόνων στους ορυζώνες με τη πραγματοποίηση των παρακάτω καλλιεργητικών πρακτικών και παρουσιάζεται το μέσω κόστος ανά ενέργεια:

1ο βήμα: Επιφανειακή κατεργασία Η συνήθης πρακτική προετοιμασίας ενός χωραφιού για ρυζοκαλλιέργεια, δεν χρησιμοποιεί το φρεζάρισμα στις απαραίτητες πρακτικές για τη σπορά του ρυζιού. Το συγκεκριμένο μέτρο έχει σαν στόχο να το εντάξει συστηματικά και σε ετήσια βάση. Το φρεζάρισμα πραγματοποιείται με ειδικό εργαλείο (λεπίδα ή τρίποδα και λείζερ, ή φρέζα) από τον ίδιο το γεωργό εάν διαθέτει ένα τέτοιο εργαλείο ή από μια αγροτική επιχείρηση εξειδικευμένη στα σχετικά εργαλεία. Ενέργεια που υφίσταται σε κάθε προετοιμασία. Συνεπώς δεν κοστολογείται.

2ο βήμα: Ψευδοσπορά με διέλευση μιας μικρής ποσότητας νερού Η πραγματοποίηση της ψευδοσποράς συνίσταται με το πέρασμα μιας μικρής ποσότητας νερού από το χωράφι πριν τη σπορά που επιτρέπει την ανάπτυξη των ζιζανίων που συνήθως είναι ανταγωνιστικά με το ρύζι (**16€/στρέμμα**).

3ο βήμα: Εκκένωση του ορυζώνα από το νερό Το νερό αντλείται και ξαναρίχνεται στο ποτάμι, ή εκκενώνεται προς τα έλη που βρίσκονται δίπλα (**5€/στρέμμα**).

4ο βήμα: Δημιουργία του φυτωρίου ρυζιού (υφιστάμενη ενέργεια χωρίς κόστος).

5ο βήμα: Μηχανική καταστροφή των ζιζανίων Τα ζιζάνια που θα αναπτυχθούν πριν τη σπορά, θα καταστραφούν μηχανικά. Η μηχανική καταστροφή τους θα επιτρέψει μια εξυγίανση του ορυζώνα πριν τη σπορά του ρυζιού για να δώσει καλύτερη σοδειά. Αυτή η πρακτική έχει μεγάλη σημασία για το περιβάλλον γιατί επιτρέπει να περιοριστεί η χρήση

ΜΕΛΕΤΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟ ΥΨΟΥΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ
ΑΡΘΡΟΥ 28 ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΕ) αριθμ. 1305/2013 για την προετοιμασία
του Προγράμματος «Αγροτική Ανάπτυξη της Ελλάδας 2014 – 2020»

ζιζανιοκτόνων κατά τη διάρκεια της καλλιέργειας. Γίνεται με τη φρέζα που αποτελεί όμως και αρχική κατεργασία της καλλιέργειας και δεν κοστολογείται).

6ο βήμα: Σπορά του ρυζιού

Συνολική οικονομική επιβάρυνση:

Ενέργεια	Κόστος €/ha/έτος
Εισαγωγή νερού Ψευδοσπορά	50
Εξαγωγή νερού	50
Μηχανική καταστροφή ζιζανίων	110
Σύνολο	210 €/ha/έτος

Εφαρμογή της μεθόδου της σεξουαλικής σύγχυσης στην καταπολέμηση των μικρολεπιδοπτέρων της ροδακινιάς – Νεκταρίνια- Βερύκοκα (κομπούζιο ροδακινιάς).

Η δέσμευση που αναλαμβάνεται με στόχο τον μετριασμό της επιβάρυνσης των περιοχών που καλλιεργείται εντατικά η ροδακινιά από χημικά εντομοκτόνα, αφορά στην εφαρμογή της μεθόδου της σεξουαλικής σύγχυσης των μικρολεπιδοπτέρων - εχθρών της ροδακινιάς και συγκεκριμένα της Καρπόκαψας, της Ανάρσιας και του Φυλλοδέτη. Η συνηθισμένη πρακτική είναι οι πολλαπλοί ψεκασμοί με εντομοκτόνα, που ξεκινούν από την έξοδο των προνυμφών των εντόμων από τα χειμερινά τους καταφύγια στα τέλη Μαρτίου - αρχές Απριλίου και συνεχίζουν από τα μέσα Μαΐου μέχρι το τέλος του καλοκαιριού όσο τα έντομα αυτά εκδηλώνουν τους καλοκαιρινούς βιολογικούς κύκλους τους (γενιές). Η πρακτική αυτή έχει πολλά μειονεκτήματα τα κυριότερα των οποίων είναι η επιβάρυνση του περιβάλλοντος με εκατοντάδες τόνους χημικών (σε μια περιοχή πυκνοκατοικημένη που τη διατρέχουν ποτάμια και σημαντικές οδικές αρτηρίες), η εξόντωση πολλών οργανισμών μη στόχων μεταξύ των οποίων ωφέλημα έντομα και φυσικοί επικονιαστές και η απελευθέρωση στην ατμόσφαιρα αερίων θερμοκηπίου από τις χιλιάδες ώρες λειτουργίας των ψεκαστικών μηχανημάτων αφού υπολογίζεται ότι πραγματοποιούνται ψεκασμοί τουλάχιστον 250.000 τόνων ξεκαστικού υγρού μόνο γι αυτούς τους εχθρούς. Η πρακτική που θα εφαρμοστεί στο συγκεκριμένο έργο είναι η χρήση dispensers που απελευθερώνουν συνθετική φερομόνη των μικρολεπιδοπτέρων με αποτέλεσμα να μην επιτρέπεται η σύζευξη των ακμαίων και να ελαχιστοποιείται ο πληθυσμός των επιβλαβών προνυμφών. Η πρακτική αυτή συμβάλει στον περιορισμό της κλιματικής αλλαγής με τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και ικανοποιεί την κοινωνική απαίτηση για αειφόρο αγροτική ανάπτυξη με σεβασμό στο περιβάλλον και την ασφάλεια των παραγόμενων προϊόντων, ενώ παράλληλα παρέχει

ΜΕΛΕΤΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟ ΥΨΟΥΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ
ΑΡΘΡΟΥ 28 ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΕ) αριθμ. 1305/2013 για την προετοιμασία
του Προγράμματος «Αγροτική Ανάπτυξη της Ελλάδας 2014 – 2020»

ασφάλεια και στους αγρότες - ψεκαστές. Την πρώτη 2ετία γίνεται μικτή χρήση φερομονών & χημικών. Την επόμενη 3ετία μόνο φερομόνες.

	Συμβατική εφαρμογή	Comfusio (5ετία= 2 πρώτα έτη και 3 μετά)	
Ροδακ/Νεκτ/Βερυκ		2ετία	3ετία
Μέση έκταση (εκτάρια) (Α)	2,86	2,86	2,86
Ακαθάριστη Αξία Παραγωγής (Β)	23750	22780	22650
Μεταβλητές Δαπάνες			
Κοστος συναλλαγής		40	40
Δαπάνες βελτιωτικών εδάφους	1216,4	1216,4	1216,4
Δαπάνες φυτοπροστασίας	1774	1440	1240
Αμοιβή ξένου προσωπικού	1276,2	1280	1310
Αξία μη αμειβόμενου προσωπικού	5441,7	5870	6100
Σύνολο μεταβλητών δαπανών (Γ)	9708,3	9846,4	9906,4
Διαφορά (Β)-(Γ) = (Δ)	14041,7	12933,6	12743,6
Απώλεια εισοδ €/ha		387,4476	453,8811